

WIELKI PIĄTEK

W Wielki Piątek obowiązuje post ścisły. Uroczyste nabożeństwa upamiętniające Mękę Chrystusa odbywają się od godziny 12:00 to 3:00 P.M. Jednym z nich jest adoracja Krzyża. Tłumy wiernych pochylają się i całują krzyż z wielką nabożnością. Chęć przystąpienia do Sakramentu Pokuty i żałowanie za grzechy pobudza odmawianie modlitw i rozważań o prześladowaniu, upokorzeniu i poniżeniu Jezusa – Pana Miłosierdzia i Króla ludzkości, który oczyszcza nas z grzechów i otworzył dla nas drzwi do niebiańskiej ojczyzny.

W końcu monstrancja z Najświętszym Sakramentem pokryta jest białym welonem, symbolem pogrzebowego całunu i przeniesiona jest do Grobu Pańskiego i tam pozostawiona. To rozpoczyna całonocną adorację i medytacje, które trwają aż do popołudnia Wielkiej Soboty. W tym czasie odśpiewane są Trzy części Gorzkich Żali.

Greko-katolicy ze wschodniej Polski zaznaczają ten dzień uroczystą procesją pogrzebową dookoła kościoła ze Świętym Całunem (Płasczanicja –Slav.), na którym odbity jest obraz pogrzebanego Chrystusa.

Zgodnie ze starym polskim obrzędem ludowym w tym dniu powinno się zakopać mały krzyżyk, aby zapewnić sobie błogosławieństwo Boże przy zbiorach plonów.

GROBY PAŃSKIE

Zgodnie ze zwyczajem polskim, wierni spędzają Wielki Piątek zwiedzając i modląc się przy Grobie Pańskim w różnych kościołach. W dekorowanie Grobu Pańskiego wkładane jest wiele serca. Zazwyczaj pokryte są religijnymi scenami przeplatany patriotycznymi, historycznymi i współczesnymi tematami. Jest to wyraz ścisłego związku pomiędzy więzami miłości do Boga i Ojczyzny.

Słynny etnograf Dr. Prof. C. Baudouin De Courtenay–Jedrzejewiczowa opisała ten piękny zwyczaj następująco: „W Wielki Piątek są zwiedzane Groby Pańskie. W Polsce za czasów królewskich i później do połowy XIX wieku obowiązkowe było noszenie ciemnych ubrań. Duże kościoły miały modelowane ogrody z owsa w donicach i rzeżuchy z przodu Grobu. Pomiędzy nimi ustawione były skrzynie z piaskiem. Grób otoczony był przez drzewka cytrynowe i pomarańczowe i udekorowane kwiatami ze światełkami.

W ciągu 150 lat rozbiorów, straż przy grobie była pełniona przez dzieci, studentów, harcerzy i strażaków. W czasach niepodległości Polski (1918-1939), funkcję tę pełniły także wszystkie oddziały sił zbrojnych i uważały to za wielki honor.